บันทึกการประชุม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๕๘

วันพฤหัสบดี ที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
 ๒. นายอภิชาต สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง

๓. นายอมร วาณิชวิวัฒน์ โฆษกกรรมการ
 ๔. นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ
 ๕. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ
 ๖. นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ

๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ๘. นายธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ๙. นายเรียรชัย ณ นคร กรรมการ ๑๐. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ กรรมการ ๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ๑๒. นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ๑๓. นายภุมรัตน ทักษาดิพงศ์ กรรมการ ๑๔. พลตรี วิระ โรจนวาศ กรรมการ ๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ๑๖. นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ

๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
 ๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
 เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑๗. พลเอก อัฏฐพร เจริญพานิช

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ลาการประชุม)
 ๒. นางกีระณา สุมาวงศ์ (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

๒. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

- ๑. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์
- ๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
- ๓. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 🛭 รับรองบันทึกการประชุม

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๒ วันพุธ ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๕ วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๖ วันพุธ ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๘ วันศุกร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๙ วันจันทร์ ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐ วันอังคาร ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๑ วันพุธ ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๓ วันศุกร์ ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๔ วันจันทร์ ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๕ วันอังคาร ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๖ วันพุธ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๘ วันศุกร์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๙ วันจันทร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐ วันอังคาร ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๑ วันพุธ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๔ วันจันทร์ ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๕ วันอังคาร ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๖ วันพุธ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๘ วันศุกร์ ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๙ วันจันทร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๐ วันอังคาร ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๑ วันพุธ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๒ วันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๓ วันพุธ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๔ วันจันทร์ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๕ วันอังคาร ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๗ วันศุกร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๘ วันจันทร์ ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๙ วันอังคาร ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๐ วันพุธ ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๓ วันจันทร์ ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๔ วันอังคาร ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๕ วันจันทร์ ที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๙
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๖ วันอังคาร ที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕๗ วันพุธ ที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๙
- อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

หารือแนวทางการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมพิจารณากรอบเวลาในการประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนอกสถานที่ ณ โรงแรมเลควิว รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟคลับ ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้นำเสนอกรอบเวลาในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละวัน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) วันจันทร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ พระมหากษัตริย์

หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

๒) วันอังคาร ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๔ หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ

๓) วันพุธ ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๗ รัฐสภา

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา

ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง

ส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๔) วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๘ คณะรัฐมนตรี

๕) วันศุกร์ ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๙ องค์กรอิสระ

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๓ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ส่วนที่ ๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่ ๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๖) วันเสาร์ ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หมวด ๑๐ ศาล

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม

ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง

ส่วนที่ ๕ ศาลทหาร

หมวด ๑๑ องค์กรอัยการ หมวด ๑๒ การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑๓ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๗) วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๙

บทเฉพาะกาล

ที่ประชุมเห็นชอบกำหนดกรอบเวลาในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม อาจมีการเปลี่ยนแปลงกรอบเวลาในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

จากนั้น ที่ประชุมมีการหารือเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในเรื่อง การเตรียมเอกสารข้อมูลอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และการเปิดเผยร่างรัฐธรรมนูญหลังจากที่ คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ (ร่างแรก) เสร็จแล้ว โดยที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรมีการเตรียมข้อมูลเพื่อส่งให้ฝ่ายจัดทำกราฟิกเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ โดยในเบื้องต้นควรแยกตามเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละหมวด เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชน และง่ายต่อการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ
- ควรมีการจัดทำบทสรุปอย่างย่อในสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นฐานข้อมูลให้แก่ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ในการจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม สำหรับใช้ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- การนำเสนอสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ควรนำเสนอเฉพาะเรื่องที่เป็นจุดเด่นของร่าง รัฐธรรมนูญ โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการบัญญัติ เรื่องใดที่เป็นการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงระบบการตรวจสอบอำนาจรัฐที่แตกต่างไป จากเดิม เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- ควรจัดทำข้อมูลกราฟิกสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในภาพรวมแยกต่างหากไว้อีกชุดหนึ่ง เช่น เรื่องระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และมาตรการในการขจัดการทุจริตคอร์รัปชันว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการบัญญัติถึงกระบวนการตรวจสอบไว้อย่างไร โดยใช้คำอธิบายอย่างย่อเพื่อ ให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของประชาชน
- ควรมีการจัดทำข้อมูลสาระสำคัญขององค์กรอิสระ โดยจัดทำในลักษณะที่เป็นการอธิบายถึงที่มา บทบาท และอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กร เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจว่าองค์กรอิสระแต่ละองค์กรทำ หน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐแตกต่างกันอย่างไร
- องค์กรศาลตามร่างรัฐธรรมนูญนี้ เป็นองค์กรที่มีความสำคัญมากโดยเฉพาะศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องจากได้มีการออกแบบในเรื่องอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญให้มีอำนาจในการวินิจฉัยในกรณีที่ ไม่สามารถใช้กระบวนการปกติที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแก้ไขปัญหาของประเทศได้ โดยให้อำนาจ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยในประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับที่มาและอำนาจหน้าที่ ของศาลรัฐธรรมนูญแยกออกจากศาลอื่น
- การจัดทำข้อมูลสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญก็เพื่อประโยชน์ในการอธิบายเจตนารมณ์ในแต่ละ เรื่องที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จในหมวดใด ก็สามารถนำข้อมูลสาระสำคัญของหมวดนั้นๆ เผยแพร่ไปพร้อมกับตัวร่างรัฐธรรมนูญในคราวเดียวกัน เพื่อมิให้ สื่อมวลชนและประชาชนเกิดความสับสนในการตีความ

- การเปิดเผยร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ (ร่างแรก) จะต้องมีการจัดทำสรุปสาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยจัดทำข้อมูลในลักษณะที่เป็นการอธิบายเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญเป็นรูปเล่ม ขนาดกะทัดรัด เพื่อให้ประชาชนสามารถพกพาได้ ซึ่งการจัดทำเอกสารในลักษณะดังกล่าวจะส่งผลทำให้ ประชาชนที่มีความสนใจในร่างรัฐธรรมนูญช่วยเป็นกระบอกเสียงในการสร้างความเข้าใจเจตนารมณ์ของ ร่างรัฐธรรมนูญในชั้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น
- การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับสมบูรณ์ (ฉบับลงประชามติ) จะต้องมีการย่อสรุปสาระสำคัญ ของร่างรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลังจากที่ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว การจัดทำข้อมูลสาระสำคัญของร่าง รัฐธรรมนูญฉบับสมบูรณ์ก่อนการออกเสียงประชามตินั้น เอกสารที่จัดทำขึ้นนอกจากมีสาระสำคัญที่เป็นการ อธิบายเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ควรมีภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชน ซึ่งการจัดทำ เอกสารในลักษณะดังกล่าวอาจช่วยให้ร่างรัฐธรรมนูญผ่านการลงประชามติได้ง่ายขึ้น

ในการนี้ ที่ประชุมเห็นควรให้มีการเปิดเผยร่างรัฐธรรมนูญหลังจากที่คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เสร็จในแต่ละหมวด โดยเอกสารที่จะเผยแพร่ประกอบด้วย

- ๑) ข้อมูลอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในหมวดนั้นๆ
- ๒) เนื้อหา บทบัญญัติร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราในหมวดนั้นๆ
- ๓) ข้อมูลกราฟิกอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในหมวดนั้นๆ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๕๐ นาฬิกา

นายเผ่าพันธุ์ นวลส่ง นิติกรชำนาญการ ผู้จดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมาธิการ ๒ ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์